

Podsumowanie filmu „Odmowa higieny osobistej”

Sytuacja

Pan Gertruda (86 l.) mieszka w domu, pani Hannelore jest opiekunka. Pani Gertruda często jest w złym humorze. W tym odcinku często jest zdezorientowana. Córka pani Gerti przekazała pani Hannelore dokładny plan higieny osobistej.

Treść filmu

Pani Gerti wychodzi z sypialni ze zrzędliwą miną. Pani Hannelore pyta, czy dobrze spała, ale pani Gerti odpowiada, że nie. Pani Hannelore mówi, że dzisiaj trzeba znów umyć włosy. Pani Gerti nie jest zachwycona, ale pyta o szampon. „Nie czuje Pani jeszcze tego zapachu?” - pyta pani Hannelore i przynosi go. Pani Gerti pyta też, czy jest to szampon, który nie szczypie w oczy. Pani Hannelore uspokaja: „Ładnie pachnie i nie szczypie w oczy”. Ale ona pyta dalej, czy ręcznik jest szorstki. Pani Hannelore ma go już w ręce, jest przyjemnie miękki i podgrzany. Obiecuje też, że położy jej ręcznik na czoło, żeby nic nie dostało się do oczu.

Analiza

Jak zazwyczaj, pani Gerti źle spała. Pani Hannelore wie, że zazwyczaj odmawia ona higieny osobistej. Otworzyła już **pachnący szampon**. Pani Gerti musiała poczuć zapach i spytała o szampon. Taki przyjemny zapach może wprawić kogoś w pozytywny nastrój. Pani Gerti pyta o wszystkie rzeczy, które mogłyby jej przeszkadzać: **szczypanie w oczy**, **szorstki ręcznik**. Jednak pani Hannelore dobrze się przygotowała: obiecuje położyć **ręcznik na czole** pani Gerti, aby nic nie dostało się do oczu, i podgrzała **miękki ręcznik**. W ten sposób przekonała panią Gerti. Co jeszcze mogła zrobić? - Czytaj dalej

Refleksja

W praktyce pacjenci często odmawiają, nie pytając o szczegóły. Często nawet nie są świadomi, dlaczego czegoś nie lubią. Po prostu odmawiają higieny osobistej. Ale przyczynami są często złe doświadczenia (podczas kąpieli jest **zimno**, członkowie rodziny albo opiekunowie są za mało uważni itp.), ale też fakt, że nie rozumieją już, o co chodzi (np. **sytuacyjne zagubienie** - patrz też formy demencji; koncepcja higieny osobistej znajduje się w pamięci deklaratywnej, dlatego **nie rozumieją** już jej - patrz też systemy pamięci; gdy uszkodzony jest płat przedni mózgu, zanika również **uczucie wstydu** związane z brakiem higieny). Często po prostu nie da się zmotywować

kogoś do wykonania czynności związanych z myciem. Również to trzeba zaakceptować, ale można spróbować kilku rzeczy.

Co MY możemy zrobić, aby osoby dotknięte chorobą poczuły się rozpieszczane? A może podzielić higienę osobistą na **małe kroki**?

(dzisiaj ręce i nogi, jutro tułów, higieną intymną pozwolić zająć się samodzielnie - udzielić instrukcji itd.); uszanować uczucie wstydu, nie rozbierać całkowicie do naga, mieć cierpliwość, **nigdy nie wywierać nacisku** (w przeciwnym razie pojawią się opór i agresja; posprzątać w łazience - zbyt wiele przedmiotów może powodować zamęt; ewentualnie podawać elementy odzieży w prawidłowej kolejności, w miarę możliwości kazać samodzielnie zakładać; **odzież z prostymi zapięciami** (spodnie na gumkę); jeśli osoby ubierają się samodzielnie: nie muszą być idealnie dopasowane; **nie przenosić SWOICH WŁASNYCH wyobrażeń co do higieny** na inne osoby!

Koncepcja SMEI:

Udo Baer opracował koncepcję SMEI (Sensomotorische, erlebniszentrierte Interaktion, czyli sensomotoryczna interakcja skoncentrowana na przeżyciach). Chodzi w niej o wewnętrzną postawę - próbujemy kształtować elementy życia codziennego tak, aby były odbierane jako **miłe doświadczenia**.

Pięć zasad: do człowieka podchodzić z uszanowaniem jego **godności**; dostrzegać zachowane przez klienta **sprawności** i wykorzystywać je; wczuć się w ich świat - **oddźwięk**; zapewnić **miłe doświadczenia**; umożliwić odczuwanie za pomocą **wszystkich zmysłów**.

Podczas jedzenia: ładny obrus, odświętna zastawa, ładne serwetki, stymulujące zapachy, muzyka w tle, czasami nawet wyjątkowe dania;

W przypadku higieny osobistej: lampa zapachowa w łazience, zapewnienie ciepła, podgrzewanie ręcznika, częściej świeże, miękkie ręczniki, ulubione mydło, szampon, żel pod prysznic, relaksacyjna muzyka itp.; samemu emanować spokojem, zapewnić bezpieczeństwo, podkreślać przyjemność, nakładać balsam na twarz i ciało, podkreślać, jakie to przyjemne uczucie, chwalić dobry wygląd itp.

Zachować ostrożność, gdy opiekunka opiekuje się mężczyzną: możliwość błędnej interpretacji (sytuacyjne zagubienie); może być również możliwe, jeśli opiekun opiekuje się kobietą (rzadziej)

Zdobyta wiedza

Nie narzucać swojej własnej koncepcji higieny; uwzględnić, czego pragnie osoba pod opieką, a czego nie. Bez presji, bez siły. Wspierać samodzielność, wykorzystywać pamięć proceduralną. Na początku pomagać przy poruszaniu się, reszta często przychodzi już sama (np. mycie zębów); wyjaśniać czynności higieniczne (krótkie, proste zdania), ewentualnie demonstrować, co trzeba zrobić. Szanować godność, być kreatywnym, angażować różne zmysły klienta

Polecana bibliografia

Patrz też nasz film „Systemy pamięci” (pamięć deklaratywna, proceduralna)

Patrz też nasz film „Formy demencji”